



# EL VALLES NOU

Periodic Regionalista

PREUS DE SUSCRIPCIÓ  
 ESPANYA, trimestre. . . 1'50 Ptes.  
 Número corrent. 10 cèntims

Redacció i Administració:  
 SANTA ELISABET N.º 6.

Anuncis a preus convencionals  
 No s'admeten escrits sense firma

## La Agrícola Espanyola

Societat anònima de Segurs reunits; a cotisació fixa i graduada, legalment constituïda, de conformitat amb la vigent llei de 14 de Maig de 1908, i autoritzada per Reial ordre de 25 d'Abril de 1911, per a operar a tota Espanya, a quin efecte té fet el dipòsit que la esmentada llei prevé.

Capital social suscrit, 1.000.000 de Ptas. — Capital desembolsat, 325.000 Ptas.

Opera en els rams següents: **SEGUR** de cullites contra la pedregada. — **SEGUR** contra la mort i robo del bestiar caballar, bòvi i especial de tòcinis i cabres. — Representant a **GRANOLLERS**: **Joan Piguillém** Plassa de la Constitució, 31. — Autoritzat per la Comissaria General de Seguros.

## BANCO NACIONAL

Compañía anónima de Seguros sobre enfermedades.

Fundada en 1906 y autorizada de R. O. por el MINISTERIO de FOMENTO.

Funciona bajo la inspección del Estado.

Tiene constituido el correspondiente depósito legal de garantía.

Cuenta con asegurados en todas las regiones de España y tiene establecidas Sub-Direcciones en las provincias de Alicante, Canarias, Badajoz, Baleares, Málaga, Murcia, Jaén y Granada, Tarragona, Salamanca, Sevilla y Huelva, Valencia y Castellón, Vitoria, etc.

Autorizado el contenido de este anuncio por la Comisaría General de Seguros

Para detalles a la Dirección: *Bailén, 130, pral., Barcelona*, o a nuestro Representante en esa **D. Pedro Novellas, calle de Alfonso IV, 20.**

DON ANDRÉS DE BOÉT Y BIGAS

**BUENAVENTURA M. PLAJA TAPIS no**

### RELOTJERIA I PLATERIA

— DE —

**Joaquím Cumella**

Casa especial per a tota classe de compostures

PREUS REDUITS

**SE COMPRA OR, PLATA I PLATINO**

Palma, 37, Estanc GRANOLLERS.

### M. COVARSI

CIRURGIÀ-DENTISTA

Tractament de totes les en-	Curació del dolor de lerts
fermetats del orgue dentari	sens recórrer a l'extracció
ses dependències : : :	en la majoria dels casos :

CONSTRUCCIÓ DE TOTA CLASSE DE PESSES DENTA-  
 DURES POSTISSES AMB OR, ALPACA, CAUCHO, ETC.

CLÍNICA A BARCELONA.—Baixa de Sant Pere, núms. 23 i 25, principal. **CONSULTA** de 9 a 1 i 3 de a 7.

CLÍNICA A GRANOLLERS.—Plassa de Perpinyà, 17, 2<sup>on</sup>. - 2.<sup>a</sup>. **CONSULTA** tots els dijous de mercat de 9 a 1 i de 2 a 4.

## Crónica de la lluita

La esplèndida victòria obtinguda per nostres amics, en les passades eleccions, lluitant contra tots els nostres adversaris coaligats, ens decanta a ser generosos, ans empeny a moderar les demostracions de jòia, i ens obliga a posar sordina a nostres paraules i escrits; però nostra generositat; misericòrdia amb els vensuts, no ens ha d'impedir que condemnem, amb energia, els vells i bruts engins electorals caciquistes, desenterrats i posats en joc pels amics del candidat barangerista, en la darrera elecció.

Deixarem de banda tots aquells procediments ilegals, mes o menys utilitzats en altres eleccions, per a referirnos, tant sols, a la formació de rodes, viatges de pinxos, i candidatures amb engany, que els electors, amb molt bon sentit, han qualificat de *timo de vots*.

Les rodes s'organitzaren amb tot des caro, i a la llum del dia, en un bar de la Rambla de Santa Mònica, a Barcelona, i haurien funcionat durant tota la elecció, si els agents de autoritat a Badalona no haguessin detingut nou de aquells galifardeus i no haguessin allunyat als altres, amb sa activa vigilància.

Parellas de *pinxos* foren enviadas a Mollet, Cardedeu i a nostra vila, pero no pogueren *treballar*, perque la presència dels civils, dels mossos i dels amics nostres, els esporuguien.

A mes, els amics del candidat barangerista, distribuïan als electors, unes candidatures, que com poden veurer reproduïm, dient que eran candidatures den Plaja. Moltes d'aquestes paperetes sortiren de les urnes; els que en ellas les depositaren, pensant votar an en Plaja, sense sospitarho, votaren an en Boét.

Eran candidatures *sevillanes*, tractant se d'un candidat romanonista, estaban en caracter.

Malgrat tot aixó, hem guanyat.

Siguém generosos, i continuém fent nostra via, com fins aquí, col·laborant activament a tota actuació profitosa, treballant amb fé pel triomf de nostres enlairats ideals i pel ayens i prosperitat d'aquesta comarca, ont tants i tant bons amics tenim.

R.

## En Frederic Maspons

L'amic entranyable, l'inolvidable company en Frederic Maspons, ha mort!

¡Preguém per éll!

(A. C. S).

Després de llarga i penosa malaltia, soferta amb heroica resignació, jove, molt jove encare, quant era per els seus coneixements, per la seva activitat, per la seva pericia i tacte en els negocis, una esperansa per a sa familia, per a la casa Blanxart que amb molt acert se l'havia associat, i fins per a Granollers, sa vila nadiua a la que estimaba de cor, la mort, la mort crudel e inexorable ha vingut a trencar el fil d'aquesta vida plena d'esperances, deixant un buit dolorós, en el cor dels seus germans, dels seus socis i dels seus amics.

En Frederic Maspons, qu'ha mort quant comensaba a entrar de plé en la vida, a la edat de 27 anys, era ja home de fermes conviccions, lo que unit al seu tracte amable i bondadós, que feia procurés sempre agermanar els mes oposats parers, quant no's tractaba de principis, els que defensaba sempre amb ferma convicció, havia lograt l'apreci i admiració de sos amics, essent buscada sempre la seva aciensada opinió en les societats de que formava part i en les reunions a que assistia.

Totes les iniciatives de cultura i progrés per a nostra vila, trovaben en éll un ferm campió, els seus amics sempre contaban amb éll en totes les coses que's proposaben fer; no s'havia iniciat cap obra laudable en la que en Frederic Maspons no fos dels de davant, si no n'era l'iniciador.

Per aixó era volgut de tothom; llástima que la mort ens hagi privat de tant ferm i decidit company, llástima que la mort hagi trencat una vida que tant prometia.

Sempre es sensible la mort, pero ho es mes, molt mes, quant s'emporta un jove plé d'energies, d'activitat, de ganes de treballar per tot lo bó i profitós, quant s'emporta un jove que com el nostre malaguanyat company, tan falagueres esperanses feia endevinar per l'esdevenir.

¡Ploremlo amics! i recordemlo com exemple de joves aprofitats i dignés, de memoria, perque'l seu recort ompli en lo possible el buit que la falta de la seva companyia ha deixat entre nosaltres.

¡Peeguém per éll! perque'l consol que la cristiana oració ens dona de que en l'altra vida haurá trobat el premi als mérits que sapigué conquerir en aquesta, serán un lenitiu per a la tristesa que a la seva mort ha endolat nostre cor.

Dimars fou portar el cos de nostre amic al cementiri; l'acte del enterro fou una hermosa i espontánea manifestació del apreci en que totes les classes de Granollers tenian al jove Frederic i una sincera manifestació d'afecte i condol a sa apreciada familia.

Nosaltres unim nostre sentit pésam al general que aquestos dies han rebut els germans i germanes del finat. EL VALLÉS NOU, amb verdader sentiment s'uneix al pesar que en aquestos moments els aclapara, recomanantlos la santa resignació que tots debém procurar en semblants cassos, especialment a les seves desconsolades germanes, que com verdaderes Filles de la Caritat, no l'han deixat ni un sol moment durant sa llarga malaltia, cuidantlo amb una perseverancia i zel tant grans, que sols l'amor i afecte de carinyoses germanes com elles poden mostrar per el germá estimat.

Deu els pagarà la seva heroica abnegació. El seu germá per qui ploran i per qui pregan, intercedirà amb el bon Deu perque'ls dongui la recompensa que mereixen.

Ahir dissapte se celebraren els funerals per l'ànima del nostre amic, els que com l'enterro se vegeren també concorreguts de numerosa representació de totes les classes socials de Granollers.

Al repetir el condol a la familia, tinguí aquesta la seguretat de que nosaltres unim nostres plegaries a les que ella dirigeix al cel per l'ànima del mai prou plorat Frederic.

A. C. S.

## EL PACTE

Aquell pacte repugnant mercés al qual obtingueren en Barangé, Torras i Boét, la col·laboració dels carlins, en la passada elecció; aquell pacte que nosaltres coneixiam per manifestacions explicitas i terminants del senyor Puntas i d'una persona que exerceix respectable autoritat en nostra Vila; aquell celeberrim pacte quina existencia nosaltres hem afirmat repetidament amb enteresa, i que els senyors Barangé, Torras i Boét negaren rodonament amb despreocupació que no té precedents; aquell pacte del

quin duptaben molts babaus; ha comensat a complirse, amb la cooperació activa del senyor Barangé que defensá la proposta, i amb la col·laboració vergonyant del senyor Torras que, malgrat trobarse a Granollers, deixá d'assistir a la sessió que'l dijous immediat al dia de la elecció, celebrá nostre Ajuntament, i en la que's prengué l'acort pactat amb els carlins,

En Barangé devant dels liberals, feu de Judas, i en Torras de Pilat.

Per virtut d'aquest acort, s'entrega la segona ensenyansa a Granollers, a un jove que no te altre titol academic que'l de batxiller, ni altre mérit polític que ser del requeté.

El senyor Barangé que ha prés part activa en el compliment del pacte, el senyor Torras que l'ha secundat desde l'ombra, i el senyor Boét que, ara rebutja desdenyosament el concurs dels carlins, quant fá pocs dias que'l sollicitaba servilment aquestos tres senyors que en una fulla impresa i sotscrita amb sos noms, ens digueren a nosaltres que *mentiam*, perque afirmabam la existencia del *pacte que ara están cumplint*; aquestos tres subjectes, ¿quin calificatiu mereixen?

Si nosaltres fossim tant desaprensus com ells, en lletres ben grossas i ben claras els diriam lo que's mereixen, però no femin, no serém nosaltres qui taquém aquestas planas, aplicantlos el calificatiu que els correspón, es el poble honrat qui ho farà.

Els pobles concients, las honrades masses de ciutadans, rebutjan tot tracte amb els farsants.

X.

## A un Buét.

Oye un buen consejo.

Si alguna vez en tu vida—cosa que dudo—llegaras a representar Granollers—Badalona, suelta los andadores, rechaza las malas compañías, no quieras ser lacayo de otros, porque si tal no hicieras, a mas de tus culpas, que no son pocas, tendrías que cargar con las agenas.

No prometas escuelas al cura de Marata, ni nuevos casinos a tus parciales de Mollet.

No prometas, lo que sabes que no has de cumplir.

No te abrogues hechos gloriosos que tu loca fantasía soñó, ni niegues al adversario los lauros que alcanzó.

No sanciones la calumnia, ni la injuria, lanzando a millares papeluchos indecentes.

Y sobre todo se comedido y sincero.

Cuando triunfes, si alguna vez triunfas—cosa que dudo—canta tu victoria, mas cuando te rindan no vociferes, no chilles porque chillar, es propio de mujeres y vociferar cosa de locos, y dudo que te halague ni una, ni otra cosa.

Hazlo así y evitarás que te obsequien con un puntapié y te envien, las masas

concientes, al foso del Cómico o al otro mundo, a Méjico, por ejemplo, país que conoces y donde eres conocido.

NICANOR.

## Nostra protesta

Nostre Ajuntament per unanimitat, a proposta den Barangé i sense protesta de cap regidor, ha entregat la segona ensenyansa, al jove senyor García qui, segons nostres informes, no te altre títol acadèmic que'l de batxiller, ni altre mèrit polític que ser del requeté.

A més, segons s'ens diu, l'esmentat senyor no te la etat indispensable per a poder contractar amb l'Ajuntament

S'ha complert la primera clàusula del famós pacte. Liberals i carlins granollerins, han demostrat el poc aprecí en que tenen la segona ensenyansa; fentla servir de preu per a comprar i vendre uns quants vots.

Els liberals que, quan se tractá d'adjudicar la segona ensenyansa als P. P. Conventuals, s'esvalotaren i amb sa actitud protestatària ho impediren, are callan com uns morts, i aixó que's molt més greu la ilegal adjudicació que are s'ha fet en favor d'un requeté batxiller, que no la proposada abans.

La subvenció de dues mil pessetes adjudicada al jove senyor García debia donarse, fallant un concurs que's va anunciar, i al que va concorrer persona de grans mèrits, doctor en ciències, catedràtic substitut del Institut de Barcelona, jove de indiscutibles mereixements,

S'ha prescindit del concurs, s'ha prescindit de tota consideració, per a assolir la finalitat que's desitjaba i que no era altre que amansir als carlins, i obtenir els seus vots, en la passada elecció.

¡Desgraciat el poble on els greus interessos culturals serveixen d'arma política!

Aixís com hauríam protestat energicament sí, com se tractaba de fer, s'hagués adjudicat la subvenció i la segona ensenyansa a la flamant escola neutra de «La Unió Liberal», amb la mateixa energia protestém de que are, l'Ajuntament de Granollers la vulgui entregar a qui no té probades ni l'aptitud, ni els mereixements que cal tenir, per a desempenyar càrrec de tant grant importancia.

S'ha satisfet un interès personal, potser un interès de partit, però es en vá que aquesta etzegallada, vulgui defensarse, com algú preté, en nom dels interessos religiosos, i menys com satisfacció a la cultura.

No es fá obra cultural creant centres, on la instrucció ha de ser migrada forcosa i fatalment; no's fá obra religiosa, fomentant la ignorancia.

Per aixó protestém del acort pres per nostre Ajuntament.

U.

## NOTES

### Hemos vencido

Nostres llegidors potser es creurán que aixó ho diem nosaltres, satisfets del resultat de la elecció, favorable a nostre amic en Plaja; doncs, no senyors, no, aixó ho diu en lletres de motllo, molt grosses, aquell minyó, fill de Granollers, conse-

jero, cte. cte., que ha sigut derrotat per més de mil vots de majoria

En terras de Castella dirían, ¡Vaya un fresco! aquí tothom diu, ¡quina barra!

\* \* \*

Referintse al poble de Cardedeu i a son digne i zelós ecónomo, diu el periodiquet, orgue del ex-candidat barangerista, lo següent:

«¡Que puede esperarse de un pueblo que, en pleno siglo XX, se ve gobernado por un sujeto que se viste como las mujeres!»

Are que ja han passat les eleccions, i no pot esperar vots dels párrocos, ni dels carlins sos aliats en virtut del pacte, comensa a ensenyar l'orella el candidat barangerista, i escriu poc més, poc menys, com la Campana de Gracia.

Pot ser are compendrán alguns respectables capellans, i alguns carlins de bona fé, que feian una mala obra, votant al candidat barangerista.

\* \* \*

En l'acté de sa proclamació, el candidat barangerista, acabá son discurs dient: *A luchar i a vencer que yo jamás perdi.*

Aixó, dit en tó declamatori, acompanyat de gestos irats a faisó del Tenorio, debia causar bon efecte en aquell auditori d'analfabets; mes ¡ha! a n'els electors no els en causá gens, i per aixó ha perdut.

¡Pobre minyó, quina pena fá! Passarse més d'un any, visitant a diari als Governadors Civils, al President de la Audiencia i al Delegat d'Hisenda; passar mesos i mesos fent propaganda en favor seu; publicar en forma de periodiquet una fulla electoral; gastarse alguns centenars de pesetes en la publicació de fulles i cuplets, injuriant a n'en Plaja; denunciar i perseguir als Ajuntaments i particulars que no cedían a sas ridícules amenasses; ferse durant tot un any, la ilusió de ser diputat, i al cap d'avall, trobarse que ni amb l'aussili dels rodaires, ni amb els vots tarugats per medi de les candidatures sevillanes, ni amb la compra d'electors, ni amb les amenasses a pobres infelissos, ni amb l'ajuda dels pinxos, no ha pogut sortirne, ni sisquera lográ fer un paper lluit, deu ser cosa molt desagradable.

Siguém compassius.

Senyor Andeu, l'acompanyem en el sentiment.

\* \* \*

Senyor Barangé, no s'enfutismi amb nosaltres pel resultat de la elecció a Figaró: si parla amb en Cunillera. aquest li dirá que, si éll no hagués ficat els peus a la galleda, en Boét hauria tingut sis o set vots.

\* \* \*

Per agent electoral el senyor Cunillera no te preu. Me sembla que després del éxit de Figaró, no anirà cap candidat a molestarlo.

Acostumat a comprar i a vendre, se pensá que tot se podia comprar, i al Figaró li han demostrat que hi ha homes que estiman sa dignitat, i no vénen sa conciencia per *mil pesetas*; ni per totes les pessetes del mon.

El diner mal guanyat no'l volen les persones dignes.

Si tothom pensés aixís, prou aniria millor tot, fins la recaudació de consums.

\* \* \*

En el saló del Palau de Justicia, on se verificá l'escrutini de les derrerres eleccions, un germá del

senyor Boét i dos amics seus, de Badalona, comentaban la elecció feta en aquella ciutat, dient un d'ells: si les colles de rodaires haguessin complert el seu compromís, no hauríam perdut, però el cas es que cobraren i treballaren poc.

Amics nostres de Badalona que enrondebaban el grupet esmentat, i sentiren la conversa sostinguda per aquells despreocupats, amb prou feina podían contenir sa indignació, devant d'una..... despreocupació semblant.

## Crónica de la Comarca

### Montornés

El coro «La Lira» d'aquest poble que desde sa fundació trevalla baix la batuta del seu mestre-director En Joan Santamaria, entre altres pessas del seu escullit repertori está ensajant la preciosa sardana «L'Ampordá» del mestre Morera.

Aquesta última será estrenada per Pascua i esperém que'ls caramellaires ens la farán sentir amb aquell exquisit gust a que'ns tenen acostumats.

### Parets

Les passades eleccions han donat un grant triomf al nostre benvolgut diputat Sr. Plaja, qui tants serveis ha prestat al districte i principalment al nostre poble.

Aquí, per mes que foren molts els trevalls de nostres contraris, obringurem un bon triomf.

Era tanta la seguretat que segons dein tenian de guanyar els partidaris del Sr. Boét (D. Andrés de), que tant del Ajuntament actual, com dels empleats, no'n tenia que quedar ni rastre, i ja tenían previnguts als substitus de un i altres. ¡Pobrets s'han equívocat! ¡Perdonemlos i diguém un pare-nostre pels que van errats de comptes!

◆◆◆

El diumenge passat en el teatre Principal, els aficionats acompanyats per la orquesta «La Moderna» de Granollers aumentada, posaren en escena les sarsueles, *Marina* i *Los aparecidos*, baix la intel·ligent batuta del Sr. Cuyas, metje d'aquesta localitat, havent obtingut els cantants xardorosos i merescuts aplausos, i essent cridat el mestre repetides vegades a l'escena.

### Mollet

Els amichs del derrotat, procuren conformarse amb l'esperansa de que'l conde de Romanones *regalará* una acta de diputat al Sr. Boét.

Ves a nosaltres que'ns contem! Per a els molletans, ja'l poden fer emperador de la Xina i sacristá tot d'una pessa, que, «bona es la guerra però lluny de nostra terra». Si a Espanya encar hi han districtes mansos i sense ánima qu'es conformin en carregar amb un mort, *allá ellos* i que'n el mateix pecat i trobin la penitencia!

Nosaltres estém ufanosos d'haver complert amb nostre deber per agraïment al Sr. Plaja, per dignitat del districte i per amor a Catalunya.

◆◆◆

Dimecres els noiets seguien el poble cantant la «Serra-vella». Poques foren les colles que cantaren cansonetes impropies de la diada, i, amb una mica de bona voluntat per part de les persones entenmentades, aquesta cristiana i típica costum tornaría esser lo que havia sigut i la tradició exigeix.

Apa, doncs, que'ls petits se fan grants i d'ells es la Patria del demá.

◆◆◆

—Camiseria Puig. Pelayo, 32, Barcelona, Especialitat en Camises a mida.

Tip. de J. Joseph—Granollers.

Destil·leria a vapor de Anissats i Licors

Anís Faust : : :  
: : Coñac Parera

PREMIATS:

MADRID 1377.  
PARIS 1878-1889.  
BARCELONA 1888-1898  
CHICAGO 1893.  
VALENCIA 1910.

Vins, Vermouts i Champanyes  
del país i estrangers.

Depositaris del R. A. C. de Catalunya:  
Stock de peses per a Automòvils en Les Franqueses.

**Blanxart i Maspons**

(SUCESSORS DE FELIP PARERA)

Fàbrica i Despaig en:  
**Granollers del Vallés**

Fàbrica i Magatzems en LES FRANQUESES

\*\*\*\*\*  
 Fàbrica d'Aixarops, i Horxates  
 (Tònic refrescants)  
**CHAMPANILLA**  
 Gran estimulant digestiu  
 \*\*\*\*  
**Agustí Fortuny**  
 (Successor de F.º Fortuny)  
 \*\*\*\*  
 Representants únics ab diposit  
 per a Granollers i sa comarca:  
**Blanxart i Maspons.**  
 \*\*\*\*\*

*Disponible*

Fàbrica d'Olis i Sabons

**FILLS DE E. BARANGÉ**

Granollers, Girona, Barcelona-Sans.

**ARMERIA DE RAFEL PRADES**

Escopetes, Marca "JABALI" \* Rifles i Pistoles automàtiques.  
Taller per a Armes i "Cielos" \* PALMA, 35.  
**GRANOLLERS**

Escultura decorativa \* Relleus i baix-relleus en guix

ENGUIXAT DE SOSTRES I PARETS D'HABITACIONS  
TOTA CLASSE D'ENMOTLLATS I DECORATS EN GUIX

**LLUIS MONFERRER ALVARO**

Plassa de Verdaguer.-Granollers.

*Disponible*

*Disponible*

**Els Adobs Químics.**

Primeres materies: superfosfats minerals i orgànics.  
Sulfat d'amoniac, nitrat de sosa, sals potàsiques, etc.

\*\*\*\*\*  
**Guano**  
\*\*\*\*\*



\*\*\*\*\*  
**Vallesá**  
\*\*\*\*\*

MARCA DE  
FÀBRICA

**Lluís Serra i Guardia**

Proveïdor de la "Comunitat de Primeres Materics" de la Federació Agrícola C. B.

Carrer Ricoma, n.ºs. 79 i 81. Granollers del Vallés. \* REPRESENTANTS  
a Catalunya, Balears i Aragó